

NACIONALINĖ ŠVIETIMO AGENTŪRA

ANYKŠČIŲ R. TROŠKŪNŲ KAZIO INČIŪROS GIMNAZIJOS VEIKLOS PAKARTOTINIO RIZIKOS IŠORINIO VERTINIMO ATASKAITA

2022-09-26 Nr. A-57

Vilnius

ĮVADAS

Vizito laikas – 2022 m. rugsėjo mėn. 6 d.

Išorinio vertinimo tikslas – įvertinti kokybės krepšelį gavusios mokyklos padarytą pažangą.

Anykščių r. Troškūnų Kazio Inčiūros gimnazijos pakartotinis rizikos vertinimas atliktas vadovaujantis Kokybės krepšelio skyrimo bendrojo ugdymo mokykloms tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2018 m. rugpjūčio 28 d. įsakymu Nr. V-707 „Dėl Kokybės krepšelio skyrimo bendrojo ugdymo mokykloms tvarkos aprašo patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. gegužės 27 d. įsakymu Nr. V-850 „Dėl švietimo, mokslo ir sporto ministro 2021 m. kovo 30 d. įsakymo Nr. V-496 „Dėl Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2018 m. rugpjūčio 28 d. įsakymo Nr. V-707 „Dėl Kokybės krepšelio skyrimo bendrojo ugdymo mokykloms tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ pakeitimo“, Mokyklų, vykdančių bendrojo ugdymo programas, veiklos išorinio vertinimo organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2007 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. ISAK-587 „Dėl Mokyklų, vykdančių bendrojo ugdymo programas, veiklos išorinio vertinimo organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

Vertinant mokyklos padarytą pažangą analizuoti šie dokumentai ir šaltiniai: 2013 m. visuminio išorinio vertinimo ataskaita, Nacionalinių mokinių pasiekimų patikrinimų (toliau – NMPP) rezultatai, mokinių pasiekimų ir pažangos suvestinės, Švietimo valdymo informacinės sistemoje (toliau – ŠVIS) kaupiami duomenys ir būtinųjų stebėsenos rodiklių reikšmės, mokyklos interneto svetainėje skelbiama informacija, 2020 m. mokyklos veiklos tobulinimo planas, tarpinė (2021 m.) ir galutinė (2022 m.) mokyklos veiklos plano įgyvendinimo ataskaitos, 2022 m. mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo rezultatai, direktorės (2020 m.) metinės veiklos ataskaita, strateginiai (2019–2021, 2022–2024 m.), metų veiklos (2020, 2021, 2022 m.), ugdymo (2021–2023 m.) planai. Priimant vertinimo sprendimus remtasi per vizitą vykusių išorės vertintojų su mokyklos vadovais, mokytojais, mokiniais pokalbių metu surinkta informacija, mokyklos vidaus ir išorės erdvių stebėjimu, jų funkcionalumo ir panaudojimo įvertinimu.

I. MOKYKLOS KONTEKSTAS

Anykščių r. Troškūnų Kazio Inčiūros gimnazija vykdo ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio, vidurinio ir neformaliojo švietimo programas. Gimnazija turi tris skyrius: Raguvėlės ikimokyklinio ugdymo skyrių, Viešintų daugiafunkcij centrą ir Troškūnų ikimokyklinio ugdymo skyrių. Mokinių skaičius gimnazijoje mažėja: 2020 m. ugdyti 265 mokiniai (iš jų – 38 skyriuose), 2021m – 246 (iš jų – 34 skyriuose) 2022 m. – 204 mokiniai (iš jų – 40 skyriuose). Kaip mokyklos savitumą gimnazija išskiria romų tautybės vaikų ugdymą (jie sudaro 20 proc. visų mokinių skaičiaus).

Gimnazijos vadovai projekto vykdymo metu keitėsi: nuo 2021 m. rugpjūčio mėn. 10 d. direktore tapo Janina Palikevičienė (vadybinis stažas – 11 metų), nuo 2021 m. rugpjūčio 26 d. pavaduotojos ugdymui pareigas eina Virginija Paliulionienė (vadybinis stažas – 26 m.).

Projekto vykdymo pradžioje gimnazijoje ir jos skyriuose dirbo 32 mokytojai, projekto vykdymo pabaigoje – 22 mokytojai: 1 ekspertas, 10 mokytojų metodininkų, 10 vyresniųjų mokytojų ir 1 mokytojas.

Pagalbą bendruomenės nariams teikia 1 specialioji pedagogė metodininkė, 1 vyresnioji socialinė pedagogė, 1 logopedė, 1 mokytojo padėjėja. Pokalbyje su vertintojais gimnazijos vadovės nerimavo, kad pasibaigus Kokybės krepšelio ir VEGA (Vaiko emocinės gerovės aplinkos) projektams gimnazijai labai trūks psichologo, mokytojų padėjėjų.

Gimnazijoje besimokančių mokinių socialinis kontekstas nėra palankus: 2019–2020 m. m. gimnazijoje mokėsi 89 (53 proc.) mokiniai, gaunantys nemokamą maitinimą, 16 (8,4 proc.) mokinių augo socialinės rizikos šeimose, 79 (42 proc.) mokiniai – nepilnose šeimose.

Gimnazijos vidaus ir išorės aplinkos estetiškos, švarios tvarkingos. Pastaraisiais metais erdvės praturtintos naudojantis Kokybės krepšelio projekto lėšomis (įrengta lauko klasė, įsigyta modernių priemonių, įrangos) ir mokyklos direktorės bei bendruomenės narių iniciatyva (įrengtas gėlynas, mini žaidimų-poilsio aikštelės, iškabinta naujų stendų, koridoriuose, vestibulyje demonstruojami mokinių darbai, pasiekimai ir laimėjimai ir kt.). Išvardytos priemonės didina gimnazijos patrauklumą, ugdo mokinių estetinį skonį, stiprina tapatumą su gimnazija.

Anykščių r. Troškūnų Kazio Inčiūros gimnazija iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamo Kokybės krepšelio projekte (Nr. 09.2.1-ESFA-V-719-01-0001) dalyvavo nuo 2020 m. spalio mėn. iki 2022 m. rugpjūčio mėn. Dalyvaudama projekte gimnazija išsikėlė tikslą – pagerinti individualių mokymosi poreikių turinčių mokinių pasiekimus ir pažangą, kurio įgyvendinimo siekta veikiant trimis kryptimis:

- mokytojų kompetencijų, orientuotų į pagalbos mokiniams, turintiems žemus mokymosi pasiekimus, teikimą, stiprinimą;
- ugdymo proceso organizavimo tobulinimu;
- mokinių ugdymo(si) aplinkų gerinimu.

Pasirinktų veiklų pagal numatytas kryptis tobulinimas turi įtakos mokinio ir mokyklos pažangai bei pasiekimams.

Vykdamas Kokybės krepšelio projektą gimnazijos veiklos kokybės įsivertinimas organizuotas orientuojantis į Mokyklos tobulinimo plano vykdymą, rengiant įsivertinimo ataskaitą – į rizikos rodiklius. Įsivertinimą vykdė Kokybės krepšelio projekto grupės nariai, veiklos kokybei nustatyti naudotasi anketavimu, tačiau menka ir tikslinės atrankos kriterijais nepagrįsta respondentų imtis (24 tėvai, 38 mokiniai) nėra tvarus argumentas kokybei nustatyti. Sudarydama mokyklos tobulinimo planą gimnazija numatė kiekybinius ir kokybinius rodiklius, kuriais remiantis būtų galima įsivertinti plano įgyvendinimo veiksmingumą. Kiekybiniai kriterijai minėtame plane dažniausiai nustatyti remiantis mokymuose dalyvavusių mokytojų skaičiumi, įsigytų priemonių, įrangos kiekiu, o kokybiniai kriterijai arba nenurodyti (pvz., nenumatyta, kas ir kaip turėtų pasikeisti teikiant psichologo pagalbą), arba nustatyti nesilaikant priežasties (sąlygų) ir pasekmės (poveikio) logikos, pavyzdžiui, kiekybinis rodiklis – „*Įrengta mokyklos aplinkoje mokymui (si) skirta erdvė (lauko stalai, suolai, pavėsinė)*“, kokybinis – „*5–8 klasės bendras pažymių vidurkis lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos, anglų kalbos, gamtos mokslų ir geografijos padidės ne mažiau 0,1 proc.*“ Gimnazijos įsivertinimo ataskaitoje dažniausiai remiamasi kiekybiniais kriterijais (pavyzdžiui, keli mokytojai, specialistai kokiam mokinių skaičiui teikė pagalbą), nevertinant įvykdytų priemonių poveikio mokinių į(si)traukimui, motyvacijos stiprinimui, pasiekimams, pažangai ir pan. (pavyzdžiui, kas ir kaip pakito sustiprinus pagalbos teikimą).

2013 m. visuminio išorinio vertinimo ataskaitoje konstatuota, kad įsivertinimas mokykloje vykdomas nepakankamai sistemingai ir veiksmingai, įsivertinimo grupei stinga teorinių žinių ir praktinių įgūdžių. Išanalizavę pastarųjų dvejų metų įsivertinimo procesus, vertintojai pastebi, kad į įsivertinimą gimnazijos bendruomenės nariai įtraukti minimaliai (pildė anketas), nesidalinta

pareigomis ir atsakomybėmis (4 projekto vykdymo grupės nariai rengė ir mokyklos tobulinimo planą, ir vykdė įsivertinimą). Gimnazijos strateginio, veiklos planų įgyvendinimo analizėse / ataskaitose aptartos įgyvendintos veiklos / priemonės, įvertinta dalies jų įtaka mokinio ir mokyklos pažangai, mokytojai du kartus per metus įsivertina savo darbo veiksmingumą, tačiau įsivertinimo ataskaitoje šiais duomenimis nesiremama. Darytina išvalga, kad įsivertinimas nėra tapęs integralia mokyklos veiklos dalimi, be to, analizuojant gimnazijos įsivertinimo ir veiklos tobulinimo ataskaitas nustatyta, kad gimnazijai stinga gebėjimų susitarti dėl kokybinių kriterijų apibrėžties, remiantis jais įsivertinti įgyvendintas veiklas, orientuojantis į ugdymo proceso kokybės pokyčių įtaką mokinių pasiekimams ir pažangai, todėl galima teigti, kad įsivertinimo įtaka gimnazijos ugdymo kokybei patenkinama.

2021 m. veiklos plano įgyvendinimo analizėje nurodyta, kad veiksmingą pagalbą sprendžiant gimnazijoje kylančias problemas teikia Pedagoginė psichologinė tarnyba ir Anykščių savivaldybės švietimo skyriaus specialistai. Pokalbyje su gimnazijos vadovėmis patvirtinta, kad švietimo skyriaus specialistai domėjosi projekto vykdymo sėkmėmis, padėjo parengti mokyklos tobulinimo planą, su švietimo skyriaus specialistais derinti plano pakeitimai, pagal poreikį gimnazija konsultuota, teikta pagalba rengiant dalyvavimo projekte ataskaitas. Vertintojai pastebi, kad skiriant metines užduotis mokyklos vadovui remtasi mokyklos tobulinimo plane išsikeltais tikslais ir uždaviniais.

Mokyklos vadovo užduotys susiję su mokinio ir mokyklos pažanga: 2020 m. gimnazijos direktorei skirtos 4 užduotys: „Gerinti mokinių mokymosi pasiekimus diegiant Kokybės krepšelį“, „Kurti saugią ir mokymąsi skatinančią aplinką“, „Diegti įvairias bendradarbiavimo tarp gimnazijos ir bendruomenės narių formas“ ir „Plėsti skaitmeninių mokymo priemonių panaudojimo galimybes“. Užduočių įvykdymas įvertintas labai gerai. Nuo 2021 m. rugpjūčio mėn. gimnazijos vadovas keitėsi, todėl 2021 m. direktorės veiklos ataskaita nepateikta, užduočių vykdymas nevertintas. 2022 m. naujai gimnazijos direktorei skirtos užduotys („Inicijuoti mokinių pasiekimų ir pažangos gerinimą įgyvendinant „Kokybės krepšelio“ veiklas“, „Inicijuoti edukacinių erdvių bei poilsio aplinkų kūrimą / tobulinimą / atnaujinimą“, „Inicijuoti reguliarių IKT naudojimą ugdymo procese didinant mokinių mokymosi motyvaciją“) turinio prasme atkartoja 2020 m. užduotis ir iš esmės yra I užduoties sudėtinės dalys, susijusios su Kokybės krepšelio projekto mokyklos tobulinimo priemonėmis.

II. MOKYKLOS PADARYTOS PAŽANGOS VERTINIMAS

Vertintojai konstatuoja, kad Anykščių r. Troškūnų gimnazija Kokybės krepšelio projekto įgyvendinimo metu pažangą padarė visose vertinimo srityse: 1. „Rezultatai“, 2. „Pagalba mokiniui“, 3. „Ugdymo(si) procesas“.

Kokybės krepšelio projekto lėšomis finansuojamą mokyklos veiklos tobulinimo planą, didžiausią pažangą gimnazijos bendruomenė padarė tobulindama veiklas pagal rodiklį 1.1. („Asmenybės tapsmas“), 2.1. („Orientavimasis į mokinio asmenybės tapsmą“), 2.2. („Orientavimasis į mokinio poreikius“) ir 3.2. („Mokymosi lūkesčiai ir mokinių skatinimas“) požymius – šių rodiklių veiklos kokybė įvertinta aukštesniu (3) lygiu.

6 (iš 10) veiklos rodiklių įvertinimas nepakito, t. y. vertinimas atitinka anksčiau priskirtą (2) lygį, tačiau organizuodama ir vykdydama veiklas pagal tuo pačiu lygiu įvertintus rodiklius gimnazija remdamasi turima gerąja patirtimi užtikrino veiklų stabilumą bei tęstinumą ir inicijavo pažangos siekiamų svarbių pokyčių. Iš tuo pačiu lygiu įvertintų rodiklių potencialia tobulėjimo veikla išskiria 2.3. rodiklis „Mokyklos bendruomenės susitarimai dėl kiekvieno mokinio ugdymosi sėkmės“ (sustiprėjęs mokytojų bendradarbiavimas, bendri susitarimai dėl pagalbos mokiniui teikimo modelio, naujų sprendimų iniciavimas, ugdymo procesą reglamentuojančių tvarkų atsiradimas ar tobulinimas), 3.5. rodiklis „(Iš)vertinimas ugdymui“ (naujos mokinių asmeninės pažangos stebėjimo sistemos diegimas, įsivertinimo ir grįžtamojo ryšio organizavimas virtualioje aplinkoje ir kt.).

Vertintojai daro išvadą, kad Anykščių r. Troškūnų Kazio Inčiūros gimnazija, įgyvendinusi mokyklos veiklos tobulinimo planą, sustiprino geros mokyklos požymių raišką: projekto lėšomis praturtino, modernizavo aplinkas – gimnazija tapo patrauklesnė, sudarytos sąlygos šiuolaikiniam ugdymui, pagerintos mokinių savirealizacijos, mokymosi poreikių tenkinimo galimybės.

Rodiklis, vertinimo lygis	Vertinimo pagrindimas
<p>1.1. Asmenybės tapmas, 3 lygis</p>	<p>Asmenybės tapmas Anykščių r. Troškūnų Kazio Inčiūros gimnazijoje vertinamas gerai. Pastebimos tinkamos gimnazijos pastangos sudaryti galimybes mokiniams bendrauti ir bendradarbiauti, dalyvauti bendrose veiklose, renginiuose, teikti siūlymus, kelti tikslus bei pasitikėti savo jėgomis ir gebėjimais:</p> <ul style="list-style-type: none"> • remiantis gimnazijos veiklos kokybės įsivertinimo duomenimis, dauguma mokinių dalyvauja įvairiose veiklose, renginiuose, pavyzdžiui, <i>akcijoje „Darom“</i> dalyvavo apie 90 proc. mokinių, tarptautinėje Jaunimo apdovanojimų programoje DofE 2022 m. – 12,6 proc. mokinių (2021 m. – 5,6 proc.), šaulių būrelį 2021 m. lankė 11 proc. 8–IV kl. mokinių (2020 m. – 7 proc.), pavieniai mokiniai savanoriauja Maisto banko akcijose, padeda vietos gyventojams atlikti namų apyvokos darbus ir pan. Pokalbyje su vertintojais mokiniai patvirtino, kad neformaliojo švietimo, projektinės veiklos, gimnazijoje organizuojami renginiai juos tenkina; • visi mokiniai (100 proc.) dalyvauja patyčių ir smurto prevencijos programoje „Olweus“. Pokalbyje su vertintojais mokiniai išsakė nuomonę, kad patyčios gimnazijoje retos, laiku sustabdomos – išvengiama konfliktinių situacijų; • paveikiai į formalųjį ir neformalųjį švietimą integruojamas socialinis emocinis mokinių ugdymas. Socialinių emocinių kompetencijų ugdymas vykdomas klasių auklėtojų veikloje, sutelktomis pedagogų pastangomis sprendžiamos situacijos, susijusios su mokinių savitvardos, tarpusavio santykių, socialinio sąmoningumo problemomis. Diegiami pokyčiai mokinių emocinio intelekto stebėsenoje – mokiniams sudaryta galimybė savo emocijas fiksuoti, įsivertinti „<i>Mano mokymosi dienoraštyje</i>“, aptarti su tėvais ir mokytojais, tačiau socialinių emocinių ugdymą vertėtų plėtoti, parenkant nuoseklią visapusišką mokinių gyvenimo įgūdžių ugdymo programą, padedančią paaugliams ugdytis socialines emocines kompetencijas, svarbiausius gyvenimo įgūdžius, tvirtą charakterį, pilietinį aktyvumą. • gimnazijos mokiniai tolerantiški – pripažįsta kitų teisę būti kitokiems – jie su rūpesčiu ir atjauta priėmė karo pabėgėlių vaikus iš Ukrainos, geranoriškai bendrauja su romų tautybės vaikais, kurie sudaro 20 proc. mokinių. Tiek mokytojai, tiek mokiniai pokalbyje su vertintojais akcentavo, kad romų vaikai pakankamai gerai integruojasi į gimnazijos gyvenimą, pagal savo galimybes sėkmingai mokosi. Dalyvaudama Kokybės krepšelio projekte gimnazija kaip savo sėkmės istoriją projekto kolegoms iš kitų mokyklų pristatė savo patirtis ugdant romų vaikus; • 2021–2022 m. dalyvaudami <i>Geros savijautos programoje</i> 5–IV kl. mokiniai mokėsi laikytis susitarimų, neperžengti ribų, bendravimo ir bendradarbiavimo komandoje, būti pakantūs klystančiam.

	<p>Gerėjantį mokinių supratimą apie išsilavinimo ir mokymosi vertę, gabumų ir polinkių pažinimą, tolesnio mokymosi planavimą rodo mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo mokinių apklausos duomenų lyginamoji analizė:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2021 m. teiginiui „<i>Aš nebijau mokymosi iššūkių</i>“ visiškai pritarė 13 proc. mokinių, o 2022 m. – 42 proc.; • 2021 m. su teiginiu „<i>Aš gebu projektuoti tolimesnį savo mokymąsi</i>“ visiškai sutiko 10 proc. mokinių, 2022 m. – 44 proc. <p>Pastebimi gimnazijos mokinių visybinės pažangos stebėjimo pokyčiai:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nepasiteisinę pažangos stebėjimo lapai palaiapsniui keičiami „Mano mokymosi dienoraščiu“, kuriame mokiniai turi galimybę kelti mokymosi tikslus, stebėti asmeninę pažangą ir pasiekimų pokytį, asmenybės ūgtį, orientuodamiesi į atnaujintas bendrąsias programas įsivertinti bendrąsias kompetencijas; • savo pažangą mokiniai aptaria su klasės auklėtojais, trišaliuose pokalbiuose mokinyms-mokytojai-tėvai. Vertintojai pastebi, kad būtų prasmingą į mokinių asmeninės kompetencijos įsivertinimą įtraukti ir klasės draugus, sudaryti galimybių kartu džiaugtis savo ir bendraklasių sėkme; • gimnazijos strateginio plano SSGG analizėje kaip viena iš stipriųjų veiklos pusių išskirta „<i>įvairi neformaliojo švietimo veikla, tenkinanti mokinių ir jų tėvų poreikius</i>“. 2021–2022 m. m. mokiniai turėjo galimybių lankyti 27 būrelius. Mokyklos duomenimis, mokinių dalyvavimas neformaliojo švietimo veikloje aktyvėja: 2020 m. neformaliojo švietimo veiklas lankė 78 proc. mokinių, o 2021 m. – 95 proc. Pokalbyje su vertintojais mokiniai akcentavo neformaliojo švietimo veiklos įvairovę kaip vieną iš galimybių realizuoti savo poreikius; • gimnazija sudaro galimybių mokiniams teikti pasiūlymus, idėjas ir mokiniai šiomis galimybėmis ima naudotis: mokyklos veiklos ataskaitoje teigiama, kad mokinių savivalda dvejus metus iš eilės pateikė iniciatyvų, 2020 m. gimnazijoje įdiegus elektroninę pasiūlymų dėžutę nebuvo nei vieno pasiūlymo, o šiuo metu mokiniai naudodamiesi pasiūlymų dėžute jau pradeda išsakyti savo pageidavimus. Pokalbyje su vertintojais mokiniai pasidalino savo idėjomis, kurias planuoja artimiausiu metu įgyvendinti; • nauja gimnazijos vadovų komanda skiria tinkama dėmesį mokinių pasiekimams ir laimėjimams: mokinių laimėjimai, darbai yra viešinami stenduose, reguliariai skelbiami plačiaformacio televizoriaus ekrane. Pokalbio metu mokiniai paminėjo šį faktą kaip teigiamą pokytį gimnazijoje. <p>Atsižvelgiant į kontekstą, išdėstyti faktai leidžia teigti, kad gimnazijoje stebimi pokyčiai asmenybės tapsmo srityje yra paveikūs.</p>
<p>1.2. Mokinio pasiekimai ir pažanga, 2 lygis</p>	<p>Mokinio pasiekimai ir pažanga vertinami patenkinamai. Įgyvendintos Kokybės krepšelio veiklos turėjo pozityvios įtakos dalies aspektų pasiekimų dinamikai:</p>

• vertinimo metu stebimos teigiamos gimnazijos pastangos sudaryti tinkamas sąlygas mokinių pasiekimams ir pažangai gerinti – rengiant 2022–2024 m. mokyklos strateginio plano SSGG situacijos analizėje kaip silpnybė akcentuotas „žemas pagrindinių dalykų pasiekimų lygis: daugumos / visų valstybinių brandos egzaminų įvertinimų vidurkiai žemesni už šalies atitinkamų egzaminų įvertinimų vidurkius“. SSGG analizėje gimnazija nurodo ir šios problemos sprendimo galimybes – „sąlygų sudarymas kiekvienam mokiniui pasiekti asmeninę pažangą; mokytojų kolegiskumo stiprinimas siekiant geresnių mokinių pažangos ir pasiekimų bei gerosios ugdymo proceso praktikos sklaidos, bendradarbiavimo su skirtingų kultūrų tėvais gerinimas siekiant mokymosi pažangos“. Vykdydama Kokybės krepšelio projektą gimnazija išplėtė ir sustiprino pagalbos mokantis teikimą (pagalba teikta pamokoje pasitelkus antrą mokytoją, organizuoti namų darbų klubai ir kt.), suaktyvino mokytojų bendradarbiavimą rengiant bendrus susitarimus dėl ugdymo kokybės, ėmė diegti naują mokinių asmeninės pažangos stebėjimo sistemą. Vertintojai pastebi, kad dėmesį gimnazijai vertėtų sukcentruoti į mokymo(si), grįžtamojo ryšio teikimo, išmokimo ir asmeninės pažangos stebėjimo veiksmingumą pamokoje.

Nors planavimo dokumentuose (strateginiame, metinės veiklos, ugdymo planuose) planuojamos tinkamos ugdymo kryptys (įtraukiojo ugdymo, savivaldaus mokymosi, individualizavimo, diferencijavimo ir suasmeninimo įgyvendinimas), tačiau iš dokumentų, pokalbio su mokytojais paaiškėjo, kad konkreti šių procesų įgyvendinimo praktika daugumai pedagogų nėra pakankamai aiški (pvz., diferencijavimo sąvoka susiaurinama iki skirtingo sudėtingumo užduočių, suasmeninimas tapatinamas su individualizavimu, pasiekimai – su pažanga).

Aiškių gerėjimo tendencijų nerodo ir gimnazijos mokinių pasiekimai NMPP, PUPP, VBE:

- 2019 m. gimnazijos 4 kl. mokinių skaitymo gebėjimų vidutiniškai surinktų taškų dalis – 81,90 proc. (0,2 proc. žemesnė už šalies), 2021 m. – 46,10 proc. (38,5 proc. žemesnė už šalies); 2019 m. matematikos vidutiniškai surinkta taškų dalis – 73,60 proc. (12,6 didesnė už šalies); 2021 m. – 51 proc. (16,5 proc. mažesnė už šalies);

- PUPP lietuvių k. ir literatūros rezultatų vidurkis 2019 m. buvo 6,63 (0,4 didesnis už šalies), 2021 m. – 6 (0,5 mažesnis už šalies); 2019 m. matematikos rezultatų vidurkis – 5,13 (0,16 mažesnis už šalies); 2021 m. – 3,83 (2,29 mažesnis už šalies);

- pastebėtina, kad gimnazijos mokinių daugumos valstybinių brandos egzaminų rezultatai yra gerėjantys, tačiau žemesni už šalies vidurkį, išskyrus informacines technologijas ir istoriją, kurių vidurkis yra didesnis už šalies: informacinių technologijų 2019 m. rezultatų vidurkis – 49,0 (0,9 didesnis už šalies); 2022 m. – 54,0 (19,7 didesnis už šalies); istorijos 2019 m. – 37,8 (7,2 mažesnis už šalies), 2022 m. – 50,2 (3,6 didesnis už šalies).

Vykdydama Kokybės krepšelio projektą gimnazija didžiausią dėmesį skyrė 1–4 klasių lietuvių k., matematikos, 5–8 klasių lietuvių

	<p>kalbos ir literatūros bei matematikos ir 7–8 klasių gamtos mokslų (biologijos, chemijos, fizikos) mokymosi kokybei – šių dalykų pamokose dirbo du mokytojai, mokiniai turėjo galimybių stiprinti gebėjimus namų darbų klube, naudojantis iš projekto lėšų įsigytais interaktyviomis lentomis, STEAM priemonėmis fizikos, chemijos, biologijos ir geografijos pamokose vykdytos praktinės eksperimentinės veiklos. Tikėtina, teikta pagalba ir naudotos priemonės didino mokinių įsitraukimą į mokymąsi, darė ugdymo procesą patrauklesnį, tačiau reikšmingos įtakos mokinių pasiekimams neturėjo – gimnazijos veiklos tobulinimo plano kokybiniai rodikliai pasiekti ne visa apimtimi: pasiektas tik geografijos planuotas pažymių vidurkis (2019 m. –7,6, 2022 m. – 7,7), kitų mokomųjų dalykų planuotas pažymių vidurkis nepasiektas.</p> <ul style="list-style-type: none"> • gimnazijoje reguliariai stebimi lietuvių k. ir matematikos mokinių pasiekimų individualūs poveikio dydžiai, priimami sprendimai dėl pagalbos mokiniams teikimo. Mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo duomenimis pagalba suteikta 36 (55,4 proc.) 1–4 klasių mokiniams (pagalbai teikti įdarbinti 4 mokytojai) bei 65 (100 proc.) 5–8 klasių mokiniams (įdarbinti 6 mokytojai). • vis daugiau gimnazijos mokinių pasiekia individualių laimėjimų olimpiadose, konkursuose: savivaldybės lygmens konkursuose 2020 m. patyrusių sėkmę gimnazijos mokinių nebuvo, 2021 m. pelnytos 3 prizinės vietos; šalies lygmens konkursuose 2020 m. – 43 prizinės vietos, 2021 m. pelnytos 72 prizinės vietos; savivaldybės lygmens dalykinės olimpiadose 2020 m. laimėtos 3 prizinės vietos, 2021 m. – 6. <p>Vertintojai daro išvadą, kad įgyvendinama tiek Kokybės krepšelio projekto, tiek gimnazijos planavimo dokumentuose numatytas veiklas mokinių pasiekimų ir pažangos srityje gimnazija padarė nežymią pažangą. Gimnazija sustiprino pagalbos teikimą mokiniams, turintiems žemus mokymosi pasiekimus, tačiau bendruomenės susitarimai ir kasdienėje ugdymo veikloje vykdomos priemonės dar nėra pakankamai paveikios kiekvieno mokinių pasiekimams gerinti ir pažangai didinti.</p>
<p>2.1. Orientavimasis į mokinio asmenybės tapsmą, 3 lygis</p>	<p>Orientavimasis į mokinio asmenybės tapsmą vertinamas gerai. Gimnazija ir toliau sėkmingai plėtoja pagalbą mokiniams planuojant karjerą, kuri visuminio išorės vertinimu metu buvo įvertinta paveikiai. Gimnazijos mokiniams sudaromos tinkamos sąlygos išnaudoti kitokio ugdymo (ši) ir veiklos galimybes, projektuoti asmeninio gyvenimo scenarijus:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 60 proc. I–IV klasių mokinių dalyvauja profesiniame veiklinime (daugiau nei tris dienas tiesiogiai dalyvauja kokios nors organizacijos veikloje); 70 proc. 5–IV kl. mokinių dalyvauja profesinio veiklinimo patirtiniuose vizituose (lankosi įmonėse, įstaigose, sektoriniuose praktinio mokymo centruose ir kt.); • mokiniams sudarytos galimybės planuoti tolimesnį savo mokymąsi ir atpažinti savo gebėjimus dalyvaujant ir neformaliojo švietimo veikloje – 30 proc. mokinių dalyvauja ugdymo karjerai neformaliajame švietime (būrelyje „Svajok ir kurk“); • vis didesnę dėmesį gimnazija skiria projektinei veiklai, atsirado galimybė mokiniams ir mokytojams dalyvauti tarptautiniuose

	<p>projektuose: Globe programoje dalyvauja 7 proc. mokinių, Unesco Baltijos jūros projekte – 17,3 proc. mokinių. Mokytojai dalyvauja Erasmus+ programoje;</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2022 m. 60 proc. mokyklos abiturientų sėkmingai įstojo į aukštąsias mokyklas (universitetus, akademijas, kolegijas), 30 proc. mokinių pasirinko mokytis profesinėse mokyklose, 10proc. – įsidarbino pagal darbo sutartis; • gimnazijos socialinė-pilietinė veikla pasižymi įvairove: mokiniai tvarko savo mokyklos aplinką, dalyvauja savitarpio kaimynystės akcijose, kalendorinių švenčių renginiuose ir akcijose, teikia pagalbą miesto gyventojams, jaunesnių klasių mokiniams, savanoriauja. Pokalbio metu mokiniai patvirtino, kad socialinė veikla yra naudinga, nes jie turi galimybių atlikti gerus darbus: padėti vienišiams senoliams, žiemos metu pasirūpinti miško žvėreliais; • nuo 2020 m. ypač suaktyvėjo mokinių savanorystės veikla. Gimnazijoje vykdoma DofE programa, viena iš šios programos veiklos krypčių – savanorystė. Mokiniai ši programa padeda ugdyti ištvermę, pasiekti savo užsibrėžtų tikslų; • gimnazijos veiklos įsivertinimo duomenimis 54 proc. mokinių ieško būdų, kaip pagerinti mokymąsi. <p>Vertintojai daro išvadą, kad orientavimosi į mokinių asmenybės tapsmą srityje gimnazija padarė pažangą: mokiniai yra mokomi vertinti mokymosi ir veiklos galimybes, paveikus ugdymas karjerai padeda mokiniams įprasminti mokymąsi, stiprina motyvaciją ir pasirengimą tolesniam mokymuisi.</p>
<p>2.2. Orientavimasis į mokinio poreikius, 3 lygis</p>	<p>Orientavimasis į mokinio poreikius gimnazijoje vertinamas gerai. Gimnazija paveikiai planuoja ugdymo procesą, atsižvilgama į mokinių poreikius, sudarydama galimybę mokiniams save realizuoti neformaliojo švietimo veikloje, savo gebėjimus gilinti pasirenkamųjų dalykų programose, teikdama pagalbą žemum mokymosi poreikius turintiems mokiniams:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vykdam Kokybės krepšelio projektą didžiausias dėmesys skirtas lietuvių k. ir literatūros ir matematikos 1–4 ir 5–8 klasėse bei 7–8 klasėse gamtos mokslų (biologija, chemija, fizika) mokymuisi, kai pamokoje dirbo du mokytojai. Suteikta pagalba 36 (55,4 proc.) pradinėse klasių mokiniams, įdarbinti 5 mokytojai bei suteikta pagalba 65 (100 proc.) 5–8 klasių mokiniams, įdarbinti 6 mokytojai. Pokalbio metu mokytojai teiktą pagalbą mokiniams vertino teigiamai, tačiau pripažino, kad kokybiniai veiklos tobulinimo plano rodikliai pasiekti ne visa apimtimi: 2021–2022 m. m. metinio mokinių įvertinimo duomenimis, 11,03 proc. daugiau mokinių nepasiekė lietuvių kalbos ir 21,64 proc. daugiau mokinių nepasiekė matematikos pagrindinio lygio bei lietuvių kalbos ir literatūros aukštesniu lygiu mokėsi 0,52 proc., o matematikos 1,89 proc. daugiau mokinių, nors turėjo abiem atvejais pagerėti bent 2 proc. Aiškesnis pokytis būtų matomas, jei gimnazija būtų stebėjusi tų pačių mokinių (žemus mokymosi pasiekimus turinčių) pasiekimų pokytį; • projekto metu buvo įkurtas Namų darbų klubas, kuriame sudarytos sąlygos mokiniams ruošti namų darbus, padedant mokytojams: pradinė

klasių 18-ai mokinių (30 proc.) pagalbą teikė 4 įdarbinti mokytojai; 5–8 klasių 126 (100 proc.) mokiniams – 11 mokytojų. Pokalbyje su vertintojais mokiniai džiaugėsi sudarytomis galimybėmis išsiaiškinti nesuprastus dalykus ir kokybiškai atlikti namų darbus;

- Kokybės krepšelio projekto lėšomis 4 val. per mėnesį teiktos psichologo grupinės (dalyvavo 57 mokiniai (26,6 proc.)) ir individualios (12 mokinių (5,6 proc.)) konsultacijos;

- siekiant sustiprinti psichologinę pagalbą gimnazijoje nuo 2021 metų pradėtas vykdyti ir projektas VEGA (Vaiko emocinės gerovės aplinka), kurio metu mobili komanda, susidedanti iš psichologo, soc. pedagogo, spec. pedagogo, logopedo ir visuomenės sveikatos specialisto, teikė kvalifikuotą pedagoginę, socialinę, psichologinę, sveikatos, specialiąją pedagoginę, specialiąją, švietėjišką pagalbą gimnazijos mokiniams. Mokytojų nuomone, šie du projektai prisidėjo prie mokinių psichologinės būsenos gerinimo;

- gimnazija nuosekliai planuoja pagalbos teikimą mokiniams – 2022–2024 m. strateginiame plane numatytas uždavinys „*Stiprinti suasmenintą, diferencijuotą mokymą(si) ir pagalbą mokiniui*“, kurių įgyvendinimus bus patobulintas „*pagalbos mokiniui modelis, orientuotas į visus, įvairiausių skirtybių, poreikių turinčius mokinius*“;

- atsižvelgiant į mokinių mokymosi gebėjimus ir poreikius mokiniams siūloma rinktis įvairius pasirenkamuosius dalykus (užsienio k. informacinių technologijų, gamtos mokslų, lietuvių k. ir literatūros, braižybos, dailės), jų modulius;

- sudarytos geros galimybės mokiniams dalyvauti neformaliajame švietime. Mokinių, dalyvaujančių gimnazijos neformaliojo švietimo veikloje, procentas padidėjo nuo 78 proc. (2020 m.) iki 95 proc. (2021 m.). 2021–2022 m. m. mokiniai lankė 27 neformaliojo švietimo būrelius. Taip pat mokiniai turi galimybių lankyti kitų NVS teikėjų programas, pvz.: mokiniai lankė šokių būrelį „*Tu tik šok*“, jaunųjų futbolininkų būrelį. Ypač gimnazijos mokinių mėgstama vaikų teatro studija „*Mes*“, veikianti prie Troškūnų kultūros centro;

- pastebimas mokinių, dalyvaujančių savivaldybės, šalies konkursuose, olimpiadose, varžybose ir kt., aktyvumo didėjimas: 2020 m. tokių mokinių buvo 94, 2021 m. – 102. Daugėja rajono olimpiadų prizininkų: 2020 m. olimpiadose sėkmę patyrė 13 mokinių (7 proc.), 2022 m. – 17 mokinių (14 proc.);

- mokytojai reguliariai analizuoja mokinių pasiekimų individualaus poveikio dydžio pokytį, priimami sprendimai dėl pagalbos mokiniams teikimo: konsultacijos, mokytojo padėjėjo pagalba;

- Mokinių tarybos iniciatyva 100 proc. gimnazijos I–IV klasių mokinių dalyvavo projekte „*Mes rūšiuojam*“ – mokėsi rūšiuoti atliekas.

Gimnazija veiklos tobulinimo plane akcentuoja pagalbos teikimą mokiniams, turintiems žemus mokymosi pasiekimus, tačiau Namų darbų klubo teikiamomis paslaugomis, ilgalaikėmis ir trumpalaikėmis konsultacijomis naudojosi visi norintys mokiniai, visiems mokiniams sudarytos ir savirealizacijos galimybės neformaliojo švietimo veikloje. Stiprinant mokymosi pagalbos teikimą gimnazijai vertėtų didesnę dėmesį

	skirti konkrečių mokymosi poreikių išsiaiškinimui, analizuoti mokymosi problemų atsiradimo priežastis ir šalinti kliuvinius suasmeninant mokymąsi, pastoliaujant įgalinti pačius mokinius įveikti mokymosi sunkumus.
<p>2.3. Mokyklos bendruomenės susitarimai dėl kiekvieno mokinio ugdymosi sėkmės.</p> <p>2 lygis</p>	<p>Troškūnų Kazio Inčiūros gimnazijos bendruomenės susitarimai dėl kiekvieno mokinio ugdymo(si) sėkmės patenkinami. Lyginant bendrų sprendimų kiekybę ir jų priėmimo procedūrų kokybę bei poveikį ugdymui(si) su visuminio išorinio vertinimo ataskaitoje pateikta situacija, pastebimi pokyčiai:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gimnazijos vizija Kokybės krepšelio projekto vykdymo metu keitėsi: 2019–2021 m. vizijoje („<i>Moderni, atvira, tradicijas, pilietiškumą, sportą ir sveiką gyvenimą puoselėjanti gimnazija, turinti aukštos kvalifikacijos mokytojus, suteikianti mokiniams kokybišką išsilavinimą, padedanti jiems tapti kūrybiškomis asmenybėmis</i>“) akcentuotos siektinos ugdyti vertybinės nuostatos. Minimalistinė 2022–2024 m. vizija („<i>Gimnazija, kurioje kiekvienas patiria sėkmę</i>“) orientuota į įtraukiojo ugdymo nuostatų įgyvendinimą, tačiau labiau primena šūkį, nei konkrečiai įgyvendinamą ateities perspektyvą. Abejonių dėl vizijos įgyvendinimo kyla dėl plataus teksto interpretavimo galimybių (ar gimnazija sudaro sąlygas, padeda kiekvienam patirti sėkmę, ar moko įveikti nesėkmes ir pan.) ir menkų sąsajų su misija (iš esmės pasikeitus vizijai misijos tekstas pakito nežymiai) ir strateginiu planavimu, pavyzdžiui, 2021 m. įgyvendinus vieną iš strateginio plano uždavinių pasiekta, kad „<i>kiekvieno mokinio individuali pažanga buvo aptariama su tėvais, globėjais, rūpintojais (pokalbių skaičius – 50 proc. nuo mokinių skaičiaus)</i>“. Pastebėtina, kad gimnazija kaip pasiekimą akcentuoja vykusiuose pokalbiuose dalyvavusių tik dalies mokinių skaičių, nesukonkretina, kokia tokių pokalbių nauda tolimesnės pažangos siekiui; • naują viziją, atsižvelgdama į bendruomenės siūlymus, formulavo darbo grupė, kuri siekė, kad tekstas būtų trumpesnis, talpesnis, lengviau įsidėmėtinas bei geriau atspindėtų bendruomenės lūkesčius; • gimnazijos bendruomenės nariai turi galimybių susipažinti su mokyklos vizija, misija, vertybėmis: vizija pateikta interneto svetainėje skelbiamame strateginiame plane, gimnazijos stende, jos tekstas (kartu su misija, vertybėmis ir šūkiu) kasdien matomas plačiaformos televizoriaus, esančio koridoriuje, ekrane. <p>Akivaizdus gimnazijos bendruomenės narių dalyvavimas įgyvendinant išsikeltus mokyklos tikslus ir uždavinius:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vykdydama Kokybės krepšelio projektą pedagoginė bendruomenė stiprina veikimo kartu praktiką – strateginį, ugdymo, veiklos planus rengė planavimo grupės; • bendradarbiaujant sudarytas mokyklos veiklos tobulinimo planas, visi mokytojai dalyvavo jį įgyvendinant; • nuo 2021 m. rugsėjo Kokybės krepšelio projekto vykdymo eiga, nuolat analizuota kassavaitiniuose bendruomenės pasitarimuose, metodinėse grupėse, Mokytojų tarybos posėdžiuose (analizuojant mokinių pasiekimus ir pažangą);

Pastebėtina, kad 2013 m. gimnazijos visuminio išorinio vertinimo ataskaitoje mokyklos strateginis valdymas įvertintas patenkinamai, išskirti strateginio planavimo trūkumai („...dalis uždavinių bei numatytų rezultatų nėra konkrečiai apibrėžti ir pamatuojami, nenurodyti jų įgyvendinimo etapai, terminai, nesidalinama atsakomybe su visa mokyklos bendruomene“) tebėra aktualūs: visų plano priemonių įgyvendinimas numatytas visam strateginiam laikotarpiui, už dalies priemonių įgyvendinimą atsakinga visa pedagoginė bendruomenė.

Gimnazijos veiklos kokybės įsivertinimo galutinėje ataskaitoje teigiama, kad vykdydama Kokybės krepšelio projektą pedagoginė bendruomenė priėmė / patobulino susitarimus dėl nuotolinio ugdymo organizavimo, mokinių krūvio reguliavimo, mokymosi pagalbos teikimo, SUP mokinių ugdymo organizavimo, mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo. Minėti gimnazijos sprendimai fiksuoti ugdymo planuose ar parengti kaip atskiri aprašai. Gimnazijos priimti / atnaujinti susitarimai svarbūs kiekvieno mokinio mokymosi sėkmei, tačiau daliai minėtų dokumentų (pvz., Mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo aprašai, Mokinių krūvio reguliavimo reglamentui) stinga nuoseklumo, sistemingumo ir konkretumo (plačiau – 3.1., 3.5. rodiklių aprašymuose).

Bendruomenę vienijantį susitarimų poveikį gimnazija pagrindžia veiklos kokybės įsivertinimo duomenimis:

- 2022 m. gegužės mėn. gimnazijos vykdytoje apklausoje teiginiams „*Esu tapatus su mokykla, aktyviai prisidedu prie tikslų ir uždavinių įgyvendinimo*“ ir „*Įgyvendinant mokyklos susitarimus dalyvauja visi mokyklos tėvai*“ pritarė per 70 proc. tėvų;

- 67 proc. apklausoje dalyvavusių mokytojų ir 57 proc. mokinių pritarė teiginiams, kad susitarimai dėl elgesio pamokose veiksmingi.

Vykdydama personalo politiką gimnazija stabiliai laikosi nuostatos atsižvelgti į mokinių interesus:

- mokyklos tobulinimo plane numatyta gerinti mokinių pasiekimus ir didinti pažangą pasitelkiant žmogiškuosius išteklius, pavyzdžiui, pagrindžiant tobulinimo plano sprendimus konstatuojama: „*Pedagoginė psichologinė tarnyba nustatė, kad 39 (21 proc.) mokiniams, iš jų 7 – dėl emocijų ir elgesio sutrikimų, reikalinga psichologinė pagalba. Dauguma šitų mokinių auga socialiniai nepalankiose šeimose, gauti jiems psichologinę pagalbą ar psichologo konsultacijas yra labai sudėtinga*“, todėl šios problemos sprendimui iš projekto lėšų nupirkta psichologo paslauga: psichologo pagalba teikta 4 val. per mėnesį (grupinėms ir individualioms psichologo konsultacijoms);

- pagrindžiant poreikį teikti pagalbą mokymosi kliūčių turintiems mokiniams tobulinimo plane teigiama: „*gimnazijoje besimokančių mokinių socialinė artimoji aplinka ir kontekstas nėra palankus savaiminei motyvacijai, dėl to reikalingas papildomas laikas namų darbų parengimui, pagalba jiems mokantis*“. Pasirinktos priemonės šiai rizikai minimizuoti – individualios pagalbos teikimas pamokose dirbant dviem mokytojams bei namų darbų klubo veiklos organizavimas. Tuo tikslu panaudojant projekto lėšas 10 mokytojų skirtas papildomas apmokėjimas ir namų darbų klube įdarbinta 15 mokytojų. Tikėtina, kad tokia pagalba

	<p>mokiniam, patiriantiems mokymosi sunkumų bei turintiems motyvacijos problemų, gali būti veiksminga, tačiau įsivertinimo ataskaitoje tenurodyta, kiek mokinių turėjo galimybę pasinaudoti psichologine ir pedagogine pagalba, o kokią poveikį mokinio asmenybės ūgčiai, pasiekimams ir pažangai šios įgyvendintos tobulinimo plano priemonės turėjo, neanalizuojama. Be to, pasibaigus projektui gimnazija nebeteks lėšų tokio pobūdžio pagalbai organizuoti, todėl darytina išvalga, kad lėšos panaudotos trumpalaikiams problemų sprendimams.</p> <p>Vykdydama mokyklos tobulinimo plano uždavinį kurti palankesnę mokinių ugdymui(si) aplinką, gimnazija sustiprino materialinę bazę:</p> <ul style="list-style-type: none"> • iš Kokybės krepšelio projekto lėšų įsigyta šiuolaikiniai mokymui reikalingų priemonių (meteorologinę stotelę, mikroskopą su skaitmenine kamera, vandens tyrimo laboratoriją, biologijos eksperimentų rinkinį, 2 universalius gamtos mokslų eksperimentų rinkinius, vandens tyrimų laboratoriją, deguonies matavimo rinkinį, ProAqua Test Easy vandens testą, klasės DNR elektroforezės rinkinį, įvairių svarstyklių, universalų multimetrą, demonstracinį stendą). Gimnazijos pedagoginė bendruomenė yra susitarusi ir 2021 ir 2022 m. veiklos planuose akcentuoja STEAM ugdymo bei patirtinio mokymo(si) įgyvendinimo stiprinimą, todėl pagrįstai dauguma įsigytų priemonių naudojamos gamtos, biologijos, chemijos, fizikos ir geografijos pamokose. Gimnazijos pateiktoje galutinėje ataskaitoje nurodoma, kad gamtos mokslų ir geografijos mokytojai ne mažiau kaip 30 procentų pamokų per mokslo metus mokiniams organizuoja praktines-eksperimentines veiklas ir fiksuoja tokio mokymo(si) organizavimo poveikį mokinių pasiekimams: „6 proc. padaugėjo mokinių, kurie atlieka tiriamuosius darbus ir juos pristato rajoninėse ir respublikinėse konferencijose“; • dalyvaujant projekte įrengta lauko klasė, įsigytos 4 interaktyvios lentos, kurias jau naudoja 7 dalykų mokytojai, 15 vnt. WIFI stotelių, televizorius, grafinė planšetė plečia mokyklos galimybes organizuoti ugdymą skirtingose aplinkose, įsisavinti skaitmeninį turinį, organizuoti įvairesnį ir patrauklesnį mokymą(si). Pastebėtina, kad mokyklos tobulinimo plane gimnazija kiekybiniais kriterijais matuoja priemonių, aplinkų panaudojimo dažnį (pvz., „5–8 klasių mokiniams vyks 1–2 dalykų pamokos per savaitę naudojant interaktyviąją lentą“), o ne veiksmingumą – poveikį mokinių į(si)traukimui į mokymąsi, motyvacijos stiprinimui, pažangos didinimui ir pasiekimų gerinimui. <p>Apibendrinami bendruomenės susitarimų dėl kiekvieno mokinio ugdymo(si) sėkmės kokybę ir veiksmingumą, vertintojai daro išvadą, kad gimnazija inicijuoja naujų sprendimų, ugdymo procesą reglamentuojančių tvarkų atsiradimą ar tobulinimą, tačiau fiksuotų susitarimų kokybei, duomenimis grįstai vadybai ir sprendimų įgyvendinimo poveikio analizei, bendruomenės diskusijoms ir bendriems susitarimams dėl ugdymo (ypač pamokos) kokybės skiriamas nepakankamas dėmesys.</p>
<p>3.1. Ugdymo(si) planavimas</p>	<p>Ugdymo(si) planavimas vertinamas vidutiniškai. Gimnazija stabiliai laikosi susitarimų dėl planavimo procedūrų, planų</p>

2 lygis	<p>struktūros, o ugdymo(si) turinio įgyvendinimo planavimas orientuojantis į mokinių įvairovę, mokytojų kvalifikacijos tobulinimas siekiant užtikrinti skirtingų gebėjimų mokinių mokymosi sėkmę vertinami kaip pozityvūs pokyčiai, kuriuos verta išgryninti, sustiprinti ir išplėtoti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gimnazijoje priimti susitarimai dėl ugdymo proceso planavimo – ugdymo planą dviem metams rengia direktoriaus įsakymu sudaryta darbo grupė, ilgalaikiai planai pagal bendrai sutartus principus ir planavimo struktūrą rašomi vieniems metams. • gimnazijos vykdytoje apklausoje 75 proc. mokytojų pritarė teiginiui, kad ugdymo proceso planavimas grindžiamas susitarimais dėl pamokų stebėjimo, nuoseklia mokinių mokymosi pasiekimų ir pažangos analize; <ul style="list-style-type: none"> • 2021–2023 m. gimnazijos ugdymo planas parengtas atsižvelgiant į klasei ir dalykui skirtą pamokų skaičių, mokomieji dalykai, jų santykis, ugdomasis turinys ir jo įgyvendinimo procedūros atitinka Bendrųjų ugdymo planų nuostatas; • iš gimnazijos strateginiame, veiklos, ugdymo planuose pateiktų, vertybiškai fundamentalių teiginių darytina išvada, kad gimnazija pripažįsta kiekvieno vaiko teisę į kokybišką ugdymą(si), tačiau skirtinguose planuose pastebimas kryptingos dermės stygius, pavyzdžiui, paskutinių strateginių planų SSGG kaip silpnybė išskirta „<i>didelė dalis mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių</i>“. Įtraukiojo ugdymo kontekste tokia silpnybė atrodo nepriimtina, be to, gimnazijos šūkis – „<i>Čia laukiamas ir gerbiamas kiekvienas</i>“, vizijos siekinys – „<i>Gimnazija, kurioje kiekvienas patiria sėkmę</i>“, misijoje kaip viena iš šios ugdymo įstaigos paskirčių nurodyta „<i>...plėtoti mokinių saviraišką, atsižvelgiant į kiekvieno mokinio poreikius ir galimybes</i>“, todėl kaip silpnybę vertėtų akcentuoti ne specialiųjų poreikių mokinius (tai yra duotybė, kurios mokykla nepakeis), o mokytojų kompetencijų ugdyti skirtingų poreikių mokinius stygių. Išorės vertintojai atkreipia dėmesį į tai, kad reikšmingos įtakos mokinių pažangos ūgčiai turėtų ir kitų strateginiame plane išskirtų silpnybių minimizavimas (pamokų praleidimas be priežasties, nepakankama mokymosi motyvacija, bendradarbiavimas su tėvais), orientuojantis į SSGG konstatuotas galimybes; • planuose ugdymo įstaiga skiria dėmesio mokytojų kompetencijų stiprinimui – panaudodama Kokybės krepšelio projekto lėšas gimnazija organizavo mokymus pedagoginės pagalbos teikimo tematika, pagalbos vaikams, turintiems žemus mokymosi pasiekimus pamokoje ir po pamokų teikimo veiklas ir pan. Pastebėtina, kad siekdama didinti mokinių pažangą ir gerinti pasiekimus gimnazija daugiausiai orientuojasi į kontaktinę pedagogų pagalbą (papildomą darbą su sėkmės nepatiriančiais, mokymosi ar kitų problemų turinčiais mokiniais). Orientuojantis į šiandienos švietimo politikos aktualijas, siekiant įgyvendinti įtraukiojo ugdymo praktiką mokytojams vertėtų neapsiriboti tik kontaktinės pagalbos teikimo priemonėmis, o išnaudoti pastoliavimo galimybes, įgalinančias kiekvieną mokinį savivaldžiai mokytis
---------	---

(mokymosi savivaldumo siekis fiksuotas ir gimnazijos strateginiame, ir metų veiklos planuose);

- gimnazijos metų veiklos plane pateiktas pamokų stebėsenos planas. kuriame nurodyti pamokos kokybės vertinimo aspektai yra susieti su strateginiu tikslu („*Kurti atsakingą gimnazijos bendruomenę siekiant kiekvieno jos nario įsitraukimo*“) ir dera su plano uždaviniais (stebimas pamokos uždavinio kėlimas, mokinių asmeninės pažangos matavimas, savivaldumo mokantis kokybė);

- gimnazijos mokytojai du kartus per metus apibendrina savo profesinę veiklą (pildo įsivertinimo formą), tačiau nekelia konkrečių profesinio tobulėjimo tikslų;

- akcentuodama mokinių įvairovę gimnazija planuose tikslingai išskiria diferencijavimo ir individualizavimo bei suasmeninimo reikmes (vienas iš 2022–2024 m. strateginio plano uždavinių – „*individualizuoti ir diferencijuoti ugdymo turinį*“, 2022 m. veiklos plano 2.1. uždavinys – stiprinti suasmenintą, diferencijuotą mokymą(si) ir pagalbą mokiniui). Ugdymo turinio pritaikymas pagal skirtingus mokinių poreikius neabejotinai didintų jų mokymosi pažangą, tačiau pagal planų priemonių ir sėkmės kriterijų formuluotes diferencijavimas gimnazijoje suprantamas pernelyg siaurai – tik užduočių lygmenyje (strateginiame plane kaip 2021m. pasiekimas nurodyta, kad „*30 proc. pamokų buvo naudojamos skirtingų lygių užduotys*“, 2022 m. veiklos plano laukiamas diferencijavimo rezultatas – „*Numatytos priemonės mokymosi spragoms likviduoti. Mokytojai pamokose diferencijuoja užduotis pagal mokinių gebėjimus, poreikius ir galimybes. Sudaromos sąlygos rinktis skirtingo lygmens užduotis*“).

2013 m. vykusio visuminio išorinio vertinimo ataskaitoje diferencijavimas išskirtas kaip būtinas tobulinti pamokos aspektas, mokytojams rekomenduota atsižvelgiant į individualius mokinių mokymosi skirtumus pamokose tikslingai diferencijuoti ugdymo turinį, veiklas ir mokymosi tempą. Darytina išvada, kad gimnazija, tobulindama ugdymą diferencijavimo aspektu, iš dalies remiasi išorės vertintojų rekomendacijomis.

Kaip tobulintinas gimnazijos veiklos aspektas nurodytas ir mokymosi uždavinio, orientuoto į pamatuojamą mokinių veiklos rezultata, formulavimas. Pokalbyje su mokiniais išsiaiškinta, kad tik dalis mokytojų numato kriterijais pamatuojamą išmokimą, pavieniai – įtraukia mokinius į mokymosi uždavinio formulavimą, sudaro sąlygas jį suasmeninti;

Pastebėdami gimnazijos pastangas planuojant ugdymą atsižvelgti į šiandienos švietimo aktualijas, mokyklos kontekstą, mokinių gebėjimus ir patirtis, vertintojai atkreipia dėmesį, kad siekiant mokyklos tobulinimo plane išsikeltos tikslo („*Pagerinti individulių mokymosi poreikių turinčių mokinių pasiekimus ir pažangą, teikiant pagalbą bei tobulinant ugdymo proceso organizavimą*“) įgyvendinimo gimnazijai vertėtų visapusiškai analizuoti esamą situaciją, išsiaiškinti mokinių nepakankamų / prastų pasiekimų priežastis, mokymosi sėkmių kliuvinius ir planuoti tikslingiausias veiklas nesėkmių rizikai mažinti.

<p>3.2. Mokymosi lūkesčiai mokinių skatinimas 3 lygis</p>	<p>Mokymosi lūkesčiai ir mokinių skatinimas vertinami gerai, šioje veiklos srityje gimnazija paveikiai siekia pažangos:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pedagoginės bendruomenės nuostatos tikėti kiekvieno mokinio sėkmės galimybėmis, pastangos sudaryti sąlygas mokymosi lūkesčiams tenkinti bei skatinti pažangą fiksuotos gimnazijos dokumentuose (vizijoje, misijoje, strateginiame, metų veiklos ir kituose planuose, aprašuose bei tvarkose); • mokyklos tobulinimo plane gimnazija didžiausia dėmesį skyrė mokinių pažangos skatinimui – mokytojai dalyvavo mokymuose, trumpalaikėje stažuotėje pagalbos mokiniui teikimo, ugdymo turinio pritaikymo pagal mokinių galimybes klausimais, mokinių mokymosi motyvacija, savivertė stiprinta pasitelkiant papildomas psichologo paslaugas, tikėjimas mokymosi galiomis stiprintas teikiant pagalbą pamokose, organizuojant namų darbų atlikimo klubo veiklą; • mokymosi lūkesčiai formuojami aktualizuojant, su gyvenimo praktika siejant ugdymo turinį, įtraukiant mokinius į motyvuojančias mokymosi veiklas – parenkant ugdymo(si) metodus ir formas, padedančius mokiniams įgyti įvairios prasmingos patirties: 2022–2024 m. strateginiame plane išvertinant ankstesnio strateginio plano uždavinių įgyvendinimą konstatuojama, kad 10 proc. pradinio ugdymo gamtos mokslų pamokų vyko tyrinėjimams palankioje gamtinėje aplinkoje, 20 proc. pagrindinio ugdymo gamtos mokslų pamokų skirtos eksperimentavimui, tyrinėjimui ir praktinių įgūdžių ugdymui, I–II gimnazinėse klasėse 10 proc. socialinių mokslų pamokų organizuotos projektinio darbo metodu. Gimnazijos vykdytos apklausos teiginiui „Mokytojai planuodami pamokas atsižvelgia į mokinių ugdymosi poreikius“ pritarė 76 proc. mokinių; • mokinių skatinimas kurti ir įgyvendinti savo idėjas pasireiškia organizuojant projektines veiklas. 2022–2024 m. gimnazijos strateginiame plane „dalyvavimas rajono, šalies ir tarptautiniuose projektuose bei jų integravimas į ugdymo turinį“ išskiriamas kaip stiprybė, 2013 m. visuminio išorinio vertinimo ataskaitoje projektinės veiklos aktyvumas išskirtas kaip stiprusis mokyklos veiklos aspektas. Vykdydama Kokybės krepšelio projektą gimnazija stiprino ir plėtė projektinės veiklos apimtį ir tematiką: 51 proc. mokinių dalyvavo / dalyvauja rajono (pvz., „Nemeskim kelio dėl takelio“ „Švarinkime Šventosios upę“, „Esu europietis“, VEGA), šalies (pvz. „Mes rūšiuojam“, „Jaunasis tyrėjas“, „Matematinio mąstymo pasiekimų gerinimas STEAM ugdymo metodais formuojant žaliąjį mokinių požiūrį“, „Sveikatiada“, „Sąžiningumo mokyklų tinklas“) ir tarptautiniuose (pvz., Baltijos jūros, Žinių mainų projektai, DOFE – asmeninio tobulėjimo programa, „Paukščiai Europos danguje“, GLOBE) projektuose. Atsižvelgę į gimnazijos bendruomenės projektines patirtis išorės vertintojai pastebi, kad jomis vertėtų pasinaudoti inicijuojant gimnazijos lygmens projektus bei projekto metodą aktyviau taikyti pamokose; • mokymuisi skatinti, mokinių sudominimui ir motyvacijai stiprinti gimnazija tradiciškai organizuoja mokymąsi įvairiose aplinkose –
---	--

	<p>muziejuose, edukacinėse išvykose (pvz. Anykščių regioniniame parke), iš projekto lėšų įrengtoje lauko klasėje ir kt.;</p> <ul style="list-style-type: none"> • stiprinant mokinių savivertę, formuojant siektino elgesio pavyzdžius pripažįstama mokinių pažanga ir įvertinami pasiekimai. 2013 m. visuminio išorinio vertinimo ataskaitoje konstatuota, kad „elektroniniame dienyne už gerą mokymąsi, dalyvavimą renginiuose, projektuose mokiniai skatinami pagyrimais ir padėkomis, už laimėjimus yra apdovanojami mokyklos direktoriaus padėkos raštais. Pageidaujamo elgesio skatinimui mokykloje įrengti standai: „Jie garsina Troškūnus atstovaudami Lietuvai“, „Žvilgsnis į sėkmę“, Mūsų šaunuoliai“, „Jie garsina mokyklą“, tačiau mokiniai nepakankamai gerai žino, kas ir už ką patenka į mokyklos Garbės galeriją. Koridoriuose keliose vietose gausiai eksponuojami padėkos ir garbės raštai, prizai už pasiekimus...“. <p>Pokalbiuose su vertintojais mokiniai tvirtino, kad jų pastangos ir pasiekimai skatinami ir palaikomi pamokose (dažniausiai giriant žodžiu, akcentuojant pastangas). Mokinių skatinimas vykdomas laikantis Mokinių elgesio taisyklių (grafa „Mokinių skatinimas“) reglamento, Anykščių r. savivaldybės gabių mokinių skatinimo tvarkos aprašo nuostatų. Išorės vertintojai atkreipia gimnazijos dėmesį į tai, kad vertėtų stiprinti mokinių pažangos (ne tik pasiekimų) atpažinimą, pripažinimą ir skatinimą;</p> <ul style="list-style-type: none"> • mokinių savivoka ir savivertė ugdoma, tikslingas mokymasis skatinamas organizuojant įsivertinimą pamokose. Pastebėtina, kad projekto vykdymo metu gimnazija tobulinimo asmeninės pažangos matavimo ir fiksavimo būdus. <p>Apibendrinami gimnazijos mokymosi lūkesčių ir mokinių skatinimo veiklos kokybę, vertintojai daro išvada, kad šiuo aspektu veikiama laikantis praktikoje pasiteisinto tęstinumo bei inovatyvaus tobulinimo tendencijų. 2022–2024 m. strateginio plano SSGG analizėje mokykla kaip stiprybes pažymi teigiamus pokyčius: „Didėja kvalifikuotų ir kompetentingų mokytojų, kurie vykdo mokinių tiriamąją veiklą, taiko netradicines ugdymo formas bei metodus ir gilinaisi į šiuolaikiško ugdymo paradigmos turinį“, organizuojama „įvairi neformaliojo švietimo veikla, tenkinanti mokinių ir jų tėvų poreikius“. Tų pačių metų strateginiame plane numatyti uždaviniai („Romų tautybės vaikų įtrauktis didinimas“, „Savivaldaus mokymo(si) strategijos taikymas pamokose“, „Šiuolaikinių mokymosi priemonių įvaldymas ir naudojimas ugdymo procese siekiant mokymosi motyvacijos didinimo ir pažangos“), kurių įgyvendinimas, tikėtina, užtikrins didesnes mokymosi lūkesčių įgyvendinimo galimybes ir sudarys sąlygas paveikiam mokinių skatinimui.</p>
3.3. Ugdymo(si) organizavimas, 2 lygis	<p>Ugdymo(si) organizavimo kokybė gimnazijoje neišskirtinė. Dalyvavimas Kokybės krepšelio projekte praplėtė gimnazijos galimybes siekti mokymo(si) organizavimo pažangos:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 94 proc. pedagogų dalyvavo iš projekto lėšų organizuotuose mokymuose („Šiuolaikinės pamokos organizavimas ir samprata“, „Mokytojų veiklos ypatumai vykdant įtraukujį ugdymą“, „Individualios mokinio pažangos vertinimas (sisteminis); mokinių pasiekimų ir

pažangos vertinimas mokymosi paradigmoje (dalykinis aspektas“), orientuotuose į šiuolaikinio mokymo(si) organizavimo kompetencijų įgijimą / stiprinimą;

- projekto metu įsigytos STEAM ir IKT priemonės turėjo įtakos mokymosi būdų ir formų įvairovei pamokose pagerinti – gimnazijos vykdytų mokytojų apklausų duomenimis, 2020 m. inovatyvūs mokymo metodai ir IKT taikyti 10 proc. pamokų, 2021 m. (grįžus prie kontaktinio mokymosi) inovatyviais metodais išmokimo siekta 50 proc. pamokų, IKT naudotasi 70 proc. pamokų. Mokyklos vykdytoje apklausoje (dalyvavo 46,7 proc. mokinių ir 75 proc. mokytojų) mokiniai aukščiausiai įvertė skyrė teiginiui, kad pamokose naudojamos įvairios priemonės jiems yra naudingos;

- siekiant aktyvinti mokymą(si) netradicinėse aplinkose gimnazijos kieme įrengta lauko klasė, kuri, mokytojų teigimu, patraukli mokiniams, naudinga tiriamajai veiklai gamtoje organizuoti; gimnazijos planavimo dokumentuose fiksuotas pamokų netradicinėse erdvėse skaičiaus didėjimas: 2020 m. – 0 pamokų, 2021 m. – 10;

- projekto vykdymo metais organizuotos praktinės-eksperimentinės gamtos mokslų ir geografijos pamokos: 2020 m. ir 2021 m. 10 proc. gamtos mokslų ugdymo pamokų pradinukams vyko tyrinėjimams palankioje natūralioje gamtinėje aplinkoje, 20 proc. gamtos mokslų pamokų pagrindinio ugdymo mokiniams buvo skirtos eksperimentavimui, tyrinėjimui ir praktinių įgūdžių ugdymui;

- vykdydama mokyklos tobulinimo planą gimnazija suaktyvino pagalbos mokantis teikimą (žr. rodiklio 2.2. aprašą);

- pagrįsdama mokyklos tobulinimo planą gimnazija savikritiškai teigia, kad „mokytojams trūksta kompetencijų ugdymą planuoti ir organizuoti taip, kad pamokinė veikla būtų įtraukianti“, o 2022–2024 m. strateginio plano SSGG analizėje kaip stiprybė išskirtas faktas, kad „didėja kvalifikuotų ir kompetentingų mokytojų, kurie vykdo mokinių tiriamąją veiklą, taiko netradicines ugdymo formas bei metodus ir gilinasi į šiuolaikiško ugdymo paradigmos turinį“, o kaip tobulinimo galimybė numatytas „inovatyvių, įtraukių ugdymo(si) metodų ir priemonių taikymas, orientavimasis į šiuolaikinės pamokos vadybą gerinant mokinių pasiekimus“;

Pokyčiai stebimi ir ugdymo integravimo, kaip galimybės mažinti mokinių mokymosi krūvį, formuoti holistinę pasaulėvoką, sudominti ir įtraukti mokinius, srityje:

- peržiūrėjus gimnazijos pateiktus mokytojų ilgalaikius planus, pastebėta, kad mokytojai planuoja tarpdalykinius ryšius, gimnazijos duomenimis, daugėja integruotų pamokų: 2020 m. vestos tik 2 integruotos pamokos, 2021 m. – 90, 2022 m. – 79;

- 2021–2022 m. gimnazijos ugdymo plane yra numatytos integruotos ugdymo dienos, o 2022 m. veiklos plane fiksuotas mokomųjų dalykų, neformaliojo švietimo integravimas į STEAM veiklas, patirtinis mokymą(is). Suplanuotos ir vykdomos veiklos ne mokykloje: 2021–2022 m. m. 52 mokiniai (5–III kl.) sėkmingai atliko praktinius darbus už mokyklos ribų.

	<p>Įvertinus mokyklos kontekstą, akivaizdu, kad mokymosi pasiekimams gerinti, pažangai spartinti ir mokymosi motyvacijai stiprinti organizuojant mokymą(si) būtinas ugdymo turinio pritaikymas skirtingų gebėjimų, poreikių, interesų mokiniams. Gimnazija iš dalies atsižvelgė į visuminio išorinio vertinimo ataskaitoje teiktą rekomendaciją dėl užduočių ir mokymosi diferencijavimo pamokose – vienas iš 2022–2024 m. strateginio plano uždavinių – „<i>Individualizuoti ir diferencijuoti ugdymo turinį</i>“, 2022 m. veiklos plano 2.1. uždavinys – stiprinti suasmenintą, diferencijuotą mokymą(si) ir pagalbą mokiniui. Uždaviniai tinkami, aktualūs, tačiau problema ta, kad gimnazijos mokytojai diferencijavimą supranta kiek ribotai, orientuodamiesi tik į skirtingo sudėtingumo užduočių skyrimą (2020 m. skirtingų lygių užduotys naudotos 20 proc. pamokų, 2021 m. – 30 proc. pamokų). Mokyklai vertėtų plėsti ugdymo(si) organizavimo taikant diferencijavimo principus praktiką: pagal mokinių poreikius ir galimybes pritaikyti ugdymo turinio apimtį, pateikti mokymo(si) medžiagą skirtingais būdais, taikyti įvairius mokymosi metodus, sudaryti sąlygas mokiniams rinktis priemones, mokymosi, užduočių pristatymo būdus ir kt. Išskirtinį dėmesį reikėtų skirti mokinių grupavimui pagal mokymosi poreikius ir suasmeninimui.</p> <p>Visuminio išorinio vertinimo ataskaitoje kaip tobulintinas veiklos aspektas išskirtas „...uždavinio, orientuoto į pamatuojamą mokinių veiklos rezultatą, formulavimas“. Pastebėtina, kad mokymosi uždavinio orientavimas į skirtingus mokinių mokymosi poreikius priskirtinas diferencijavimo praktikai. Tiek mokytojai, tiek mokiniai pokalbiuose su vertintojais teigė, kad pamokos uždavinius formuluoja mokytojai (pavieniai mokytojai uždavinius aptaria su mokiniais), itin retai sudaroma galimybių mokinimas patiems išsikelti individualius mokymosi uždavinius, rinktis mokymosi būdus ir formas, prisiimti atsakomybę už savo mokymąsi. Mokinio gebėjimas išsikelti mokymosi tikslus, numatyti mokymosi uždavinius yra vienas iš savivaldaus mokymosi požymių. 2022 m. gimnazijos veiklos plane savivaldžiam mokymuisi skiriamas dėmesys – fiksuotas labai kuklus siekinys, kad 10 proc. 5 mokomųjų dalykų mokytojų pamokose taikys savivaldaus mokymosi būdus.</p> <p>Išdėstyti faktai leidžia teigti, kad gimnazija ieško galimybių ir būdų tobulinti ugdymo proceso organizavimą, efektyviai panaudojamos iš projekto Kokybės krepšelis lėšų mokymo priemonės ir įranga, tačiau mokymosi aplinkos lemiamos įtakos mokymosi sėkmei nedaro. Siekiant tobulinti ugdymo(si) organizavimą, didžiausi iššūkiai gimnazijai – savivaldaus mokymosi, diferencijavimo, individualizavimo, suasmeninimo bei įtraukiojo ugdymo nuostatų įgyvendinimas.</p>
3.4. Mokymasis, 2 lygis	<p>Gimnazijoje mokinių mokymasis vertinamas vidutiniškai. Įgyvendintos Kokybės krepšelio veiklos turėjo pozityvios įtakos mokinių mokymosi motyvacijai didinti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • projekto metu įsigytos ir pamokose naudojamos interaktyvios lentos, gamtos mokslų rinkiniai, įrengta lauko klasė, atliekami

eksperimentiniai darbai, mokyklos jau turimos informacinės priemonės, planšetės sudarė sąlygas aktyvinti mokymąsi. Pokalbyje su vertintojais dalyvavę mokiniai pastebėdami per pastaruosius metus įvykusius pokyčius akcentavo, kad dauguma mokytojų pamokose naudoja skaitmeninį turinį ir priemones, dalis – organizuoja mokymąsi kitose erdvėse, gimnazistai pažymėjo, kad tai daro mokymąsi įdomesnį, patrauklesnį;

- patobulinta mokinių asmeninės pažangos ir pasiekimų stebėseną, pildant „Mano mokymosi dienoraštį“, pokalbyje su vertintojais mokinių įvertinta kaip teigiamas pokytis, nes sudaryta galimybė kelti asmeninius tikslus, aptarti pasiektus rezultatus su mokytojais, klasės auklėtojais, tėvais, kartu bandyti spręsti kylančias mokymosi problemas. Pradėtas taikyti mokiniams patrauklus įsivertinimas virtualioje aplinkoje naudojantis „SLIDO“, „KAHOOT“, „QUIZZ“ programėlėmis, tačiau reikėtų mokinius mokyti ne tik stebėti savo asmeninę pažangą, bet ir ją apmąstyti, gebėti pateikti jos įrodymus, reflektuoti individualią mokymosi patirtį;

- prasmingo ir paveiklaus netradicinio mokymosi pavyzdžių gimnazija pateikia savo elektroninėje svetainėje, pavyzdžiui: gimtosios kalbos žinias mokiniai gilino lietuvių kalbos dienų renginiuose, istorijos mokėsi dalyvaudami edukacinėje programoje „Adomynės dvaro lobiai“, matematikos – per skaičiui Pi skirtą dieną, geografijos – renginyje Žemės mėnesiui paminėti, istorijos ir biologijos – dalyvaudami edukacinėje programoje „Latavos lakštingalų tarmės paieškos“ ir kt. Išskirtina gamtos mokslų mokymosi praktika, sietina su STEAM ugdymu, patirtine veikla: dalyvaudami Pavasario medžio akcijoje („2022 Spring Tree Campaign“, programa GLOBE) mokiniai stebėjo ažuolo, beržo ir liepos pumpurų išsiskleidimą, matavo augančius lapus, pradinių klasių mokiniai matematikos ir pasaulio pažinimo žinias pritaikė praktikoje sėdami įvairias prieskonines žoleles, gėlių svogūnėlius, augino svogūnų laiškus, laistė, stebėjo augalų dygimą ir augimą, matavo, tyrinėjo, analizavo, darė išvadas, gimnazistai atliko tyrimus, kuriuos pristatė Anykščių regioninio parko direkcijoje vykusioje rajoninėje konferencijoje „Mokinių gamtotyriniai darbai, gimnazijos 8–III klasių mokiniai, dalyvaudami aplinkosauginiame projekte „Žalioji odisėja“, identifikavo gimnazijos bendruomenėje egzistuojančią aplinkosauginę problemą ir sukūrė projektą („Savaitė su mažiausiais elektros energijos resursais“), siūlantį jos sprendimo būdus, 6–7 klasių mokiniai, aplinkosaugos aplinkos projekto „Žalioji odisėja. Jaunučiai“ dalyviai, gilinosi į atliekų rūšiavimo problemas, 5–I klasių mokiniai Žuvinto biosferos rezervate stebėjo migruojančius paukščius, 7–III klasių mokiniai Lietuvos mokinių neformaliojo švietimo centro jaunojo tyrėjo laboratorijoje atliko skirtingų sričių mokslinius tiriamuosius darbus, fizikos žinias mokiniai pritaikė kurdami ir konstruodami makaronų tiltus (VILNIUS TECH Lietuvos čempionate „Makaronų tiltai 2022“ viena gimnazijos komanda laimėjo trečią, kita – penktą vietą) ir kt.

Vertintojai pastebi, kad netradicinio ugdymo veiklose dalies mokinių įgyti mokymosi kitaip – pritaikant turimas žinias, strateguojant, kuriant,

	<p>konstruojant, ieškant problemų sprendimo būdų, tyrinėjant, atrandant – gebėjimai turėtų būti aktyviau taikomi kasdieniniame mokymosi procese. Tai padidintų mokinių įsitraukimo į mokymąsi galimybes, stiprintų savivaldaus mokymosi gebėjimus bei mokymosi motyvaciją;</p> <ul style="list-style-type: none"> • gimnazija strateginiame ir metiniame plane didelį dėmesį skiria mokinių savivaldžiam mokymuisi, tačiau pokalbio su mokiniais ir mokytojais metu buvo išsiakinta, kad dauguma mokytojų patys formuluoja pamokos uždavinius, nesudaromos galimybės mokiniams kelti individualius mokymosi uždavinius, pasirinkti užduočių atlikimo būdų ir formų, patiems savarankiškai ieškoti informacijos įvairiuose šaltiniuose. Pasak mokinių, mokytojai, atsižvelgdami į mokinių gebėjimus, siūlo pasirinkti lengvesnes arba atlikti sudėtingesnes užduotis. Kad gimnazijoje savivaldaus mokymosi įgyvendinimas turi būti tobulinamas, patvirtina ir mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo duomenys: 59 proc. mokinių geba naudotis naujais šaltiniais ir ugdymo aplinkomis, 54 proc. mokinių įgijo naujų praktinių įgūdžių ir gebėjimų, tačiau 78 proc. mokinių negeba pasirinkti užduočių atlikimo būdų, 60 proc. mokinių – tinkamai reflektuoti apie savo mokymąsi. <p>Vertintojai daro išvadą, kad įgyvendindama tiek Kokybės krepšelio projekto, tiek gimnazijos planavimo dokumentuose numatytas veiklas mokinių mokymosi srityje, gimnazija padarė nežymią pažangą. Tikėtina, kad Kokybės krepšelio projekto metu mokytojų tobulintos kompetencijos šiuolaikinės pamokos organizavimo, įtraukiojo ugdymo, mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo mokymosi paradigmoje, turės teigiamą poveikį mokinių mokymosi motyvacijos stiprinimui.</p>
<p>3.5. (I)si)vertinimas ugdymui, 2 lygis</p>	<p>(I)si)vertinimas ugdymui vidutiniškas, siekdama pažangos šioje srityje gimnazija vykdė mokyklos tobulinimo veiklos plane numatytas priemones ir atnaujino / patobulino (i)si)vertinimo, asmeninės pažangos matavimo ir fiksavimo procedūras:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 100 proc. mokytojų stiprino (i)si)vertinimo kompetencijas dalyvaudami mokymuose „<i>Individualios mokinio pažangos vertinimas (sisteminis); mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimas mokymosi paradigmoje (dalykinis aspektas)</i>“; • 2021 m. naujai parengtas Mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo tvarkos aprašas; • diegiama individualios mokinio pažangos stebėsenos sistema. Tris kartus per metus mokiniai planuoja savo pažangą, t. y. pildo individualios pažangos lenteles, aptaria su auklėtoju, kokių rezultatų tikisi pasiekti; • Mokytojų tarybos posėdžiuose klasių auklėtojai pristatė trimestrų ir metinius mokinių pasiekimų rezultatus, lygino juos su prieš tai buvusiais ir mokinių planuotais lūkesčiais. Metodinėse grupėse, Mokytojų tarybos posėdžiuose analizuoti nacionalinių mokinių pasiekimų, pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo, brandos egzaminų rezultatai; • mokytojai aptarė įsivertinimo pamokoje kriterijus, metodus ir formas;

- gimnazijos įsivertinimo duomenimis, 67 proc. mokinių išitraukia į mokymosi pasiekimų į(si)vertinimą, pažangos stebėjimą: pildo mokymosi pažangos ir asmeninės pažangos įsivertinimo lapus, 5–6 klasių mokiniai – mokymosi dienoraščius;

- įsivertinimas vykdytas ir virtualioje aplinkoje (naudojant internetines programas Sli.do, Mentimeter, Kahoot, Quizizz);

- per mokslo metus organizuojami ir vedami individualūs pokalbiai (klasės auklėtojas – mokinys), kurių metu su kiekvienu mokiniu aptariama jo individuali pažanga, sėkmės, problemos, reflektuojamas savęs pažinimas, priimami susitarimai dėl sėkmingo mokymosi.

2013 m. visuminio išorinio vertinimo ataskaitoje vertinimas ugdant išskirtas kaip tobulintinas mokyklos veiklos aspektas, vertintojų rekomendacijose pateiktos konkrečios šio veiklos aspekto tobulinimo kryptys: *„Tikslesnis vertinimo tvarkos detalizavimas, efektyvesni susitarimai dėl kaupiamojo vertinimo tvarkos, reguliarus / nuoseklus vertinimo informacijos fiksavimas, tikslios grįžtamosios informacijos apie individualią mokinių pažangą teikimas, o svarbiausia – pažangos ir pasiekimų vertinimo siejimas su iškelto mokymosi uždaviniu pamokoje“*. Vertintojai konstatuoja, kad dalį visuminio išorinio vertinimo ataskaitoje pateiktų rekomendacijų gimnazija įgyvendino, tačiau parengtam Mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo tvarkos aprašui stinga sistemingumo, nuoseklumo, konkretumo (pvz.: aptariant vertinamųjų darbų / veiklų formas nurodoma, kokių būdu mokiniai pristato / pateikia išmokimą, tačiau nesiejama su vertinimo tvarka – konkrečiais įvertinimo būdais, nepateikiami kaupiamojo vertinimo principai, turinys, konvertavimo į pažymį dažnis ir tvarka, neskirto dėmesio asmeninės pažangos vertinimui, įsivertinimui ir pažangos stebėjimui pamokoje orientuojantis į mokymosi uždavinio kriterijus ir pan.).

Išorės vertintojai kaip tobulintiną veiklos sritį ataskaitoje nurodė mokymosi pasiekimų ir pažangos pamatavimą, siejant jį su mokymosi uždaviniu pamokoje, ir rekomendavo mokytojams daugiau dėmesio skirti kiekvieno mokinio pasiekimų pamokoje vertinimui. Šiuo metu gimnazija daug dėmesio skiria mokinių pasiekimų analizei ir aptarimui mokymosi etapo pabaigoje (pasibaigus trimestrai, metams), kai pasiekimai yra įvertinti, o vertėtų išmokimą stebėti ir pažangą vertinti pamokoje, remiantis į(si)vertinimo informacija teikti veiksmingą grįžtamąjį ryšį ir koreguoti mokymą(si). Verta pastebėti, kad pažangos sąvoka gimnazijoje dažniausiai tapatinama su pasiekimais, tačiau sveikintinas gimnazijos sprendimas praėjusių mokslo metų pabaigoje paskatintini mokinius ne tik už mokymosi pasiekimus ir laimėjimus įvairiose (sporto, meno) srityse, bet ir už pastangas siekiant pažangos.

Apibendrinant gimnazijos pažangą į(si)vertinimo ugdant aspektu, darytina išvada, kad gimnazijos veiklos pokyčiai sudaro sąlygas siekti aukštesnės į(si)vertinimo kokybės, tačiau bendrų susitarimų laikymasis kasdiniame gyvenime, suasmeninto grįžtamojo ryšio įgyvendinimas pamokoje ir nuolatinė taikomų vertinimo, įsivertinimo būdų poveikio mokinio pažangai ir pasiekimams analizė, kurios duomenimis remiantis

	nedelsiant būtų koreguojamas mokymas(is), garantuotų tikslingą mokymo(si) organizavimą ir veiksmingą pažangos siekį.
--	--

III. REKOMENDACIJOS DĖL MOKYKLOS VEIKLOS KRYPTINGUMO, VEIKSMINGUMO IR VEIKLOS TVARUMO UŽTIKRINIMO

Rodiklis, vertinimo lygis	Rekomendacijos
2.3. Mokyklos bendruomenės susitarimai dėl kiekvieno mokinio ugdymosi sėkmės, 2 lygis	Stiprinti duomenimis grįstą vadybą: tobulinti mokyklos, mokytojų, mokinių įsivertino procesus, orientuojantis į organizuojamų veiklų, įgyvendinimų priemonių poveikį mokinio pasiekimams ir pažangai, naudojantis įsivertinimo duomenimis planuoti kryptingą didesnės pažangos siekį.
2.3. Mokyklos bendruomenės susitarimai dėl kiekvieno mokinio ugdymosi sėkmės, 2 lygis	Išsiaiškinti svarbias šiuolaikiniam ugdymui sąvokas (suasmeninimas, pastoliavimas, savivaldumas mokantis, individualizavimas, pažanga), susitarti dėl konkrečių jų praktinės raiškos požymių, remiantis jais, priimti bendrus sprendimus dėl sutartos ugdymo kokybės kriterijų bei pamokos (įsi) vertinimo.
3.3. Ugdymo(si) organizavimas, 2 lygis	Išanalizavus mokymosi problemų priežastis pasirinkti optimaliausius pagalbos mokiniui teikimo būdus ir taikyti juos organizuojant mokymąsi pamokoje: orientuojantis į skirtingus mokymosi poreikius formuluoti mokymosi uždavinius, pritaikyti ugdymo turinio apimtį, mokymosi medžiagos pateikimo, išmokimo stebėjimo būdus, mokymosi veiklas ir kt. Siekiant mokymosi savivaldumo, sudaryti sąlygas mokiniams suasmeninti mokymosi tikslus / uždavinius, rinktis mokymosi priemones, būdus, tikslingai įsivertinti ir valdyti savo mokymąsi.

Vadovaujančioji vertintoja

Audronė Šarskuvienė

Vertinimo skyriaus vedėjos pavaduotojas,
pavaduojantis vedėją

Kęstutis Kurtinys